

Construction of pEGFP-ChEgTrp as DNA model for multi-epitope vaccine against *Echinococcus granulosus*

M. Ahmadzadeh* M. Esmaelizad** SA. Angaji*** M. Tahmaseb**** S. Mohammadi* R. Mesri*

*M.Sc. Student of Genetics, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

**Assistant Professor of Molecular Genetics, Razi Vaccine and Serum Research Institute, Karaj, Iran

***Assistant Professor of Biotechnology, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

****Assistant Professor of Genetics, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

*Abstract

Background: Infection with *Echinococcus granulosus* causes hydatidosis in human and ruminants. With regards to the high prevalence of hydatidosis in Iran, dealing with this disease is important in terms of public health.

Objective: The aim of this study was to construct pEGFP-ChEgTrp as DNA model for multi-epitope vaccine against *Echinococcus granulosus*

Methods: This experimental study was conducted in the Razi Vaccine & Serum Research Institute, Karaj in 2013. Initially, epitopes stimulating the host immune response were predicted by IEDB Database and the coding sequences were made. The sequences were amplified by PCR. The PCR products were cloned into pEGFP-N₁ vector after digestion with *Xho*I restriction enzyme. The bacteria containing recombinant plasmid were evaluated using Colony PCR, agarose gel electrophoresis and sequencing methods.

Findings: Four peptides with 10 linear epitopes were predicted in EgTrp antigen. The nucleotide sequence coding ChEgTrp was amplified by PCR using specific primers and a 270 bp fragment was obtained. This fragment was cloned into pEGFP-N₁ vector and the recombinant plasmid was confirmed by Colony PCR and agarose gel electrophoresis. For final confirmation, the recombinant plasmid was sequenced and the pEGFP-ChEgTrp was constructed.

Conclusion: The ChEgTrp was successfully cloned into the pEGFP-N₁ vector and this plasmid can be used to design DNA vaccines.

Keywords: Echinococcosis, Tropomyosin, Molecular Cloning, DNA Vaccines

Citation: Ahmadzadeh M, EsmaelizadM, Angaji SA, TahmasebM, Mohammadi S, Mesri R. Construction of pEGFP-ChEgTrp as DNA model for multi-epitope vaccine against *Echinococcus granulosus*. J Qazvin Univ Med Sci. 2015; 19 (4): 4-11.

Corresponding Address: Mozghan Ahmadzadeh, Department of Cellular and Molecular Biology, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

Email: mahmadzadeh11@yahoo.com

Tel: +98-917-8399578

Received: 1 Feb 2015

Accepted: 27 Apr 2015

ساخت سازه pEGFP-ChEgTrp به عنوان مدل DNA واکسن چند اپیتوپی علیه اکینوкокوس گرانولوزوس

مؤگان احمدزاده* دکتر مجید اسمعیلی زاد** دکتر سید عبدالحمید انگچی*** دکتر محمد طهماسب**** سمیه محمدی* رقیه مصری*

* دانشجوی کارشناسی ارشد ژنتیک دانشکده علوم زیستی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران
 ** استادیار ژنتیک مولکولی مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی، کرج، ایران
 *** استادیار بیوتکنولوژی دانشکده علوم زیستی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران
 **** استادیار ژنتیک دانشکده علوم زیستی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

آدرس نویسنده مسؤول: تهران، دانشگاه خوارزمی، دانشکده علوم زیستی، گروه علوم سلولی و مولکولی، تلفن ۰۹۱۷۸۳۹۹۵۷۸

Email: mahmadzadeh11@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۴/۲/۷

تاریخ دریافت: ۹۳/۱۱/۱۲

* چکیده

زمینه: آلودگی با لارو انگل اکینوкокوس گرانولوزوس سبب بیماری هیداتیدوزیس در انسان و نشخوارکنندگان می‌شود. با توجه به شیوع بالای این آلودگی در ایران، مقابله با آن از لحاظ بهداشت جامعه اهمیت خاصی دارد.

هدف: مطالعه به منظور تولید و ساخت سازه pEGFP-ChEgTrp به عنوان مدل DNA واکسن چند اپیتوپی علیه انگل اکینوкокوس گرانولوزوس انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه تجربی در سال ۱۳۹۲ در مؤسسه تحقیقاتی واکسن و سرم‌سازی رازی کرج انجام شد. ابتدا اپیتوپ‌های تحریک‌کننده سیستم ایمنی میزبان با استفاده از پایگاه اطلاعاتی IEDB پیش‌بینی و توالی کدکننده آن ساخته شد. سپس این توالی با استفاده از واکنش PCR تکثیر شد. محصول PCR پس از هضم آنزیمی با آنزیم محدودکننده *XhoI* در وکتور pEGFP-N₁ کلون شد و باکتری حاوی پلاسمید نوترکیب با روش‌های مختلف از قبیل Colony PCR، الکتروفورز آگارز ژل و توالی‌یابی بررسی گردید.

یافته‌ها: تعداد ۴ پپتید حاوی ۱۰ اپیتوپ خطی در آنتی‌ژن EgTrp پیش‌بینی شد. توالی نوکلئوتیدی کدکننده ChEgTrp با استفاده از پرایمرهای اختصاصی و با روش PCR تکثیر و قطعه‌ای شامل ۲۷۰ جفت باز حاصل شد. قطعه مورد نظر وارد وکتور pEGFP-N₁ گردید و پلاسمید نوترکیب با روش Colony PCR و الکتروفورز آگارز ژل تأیید شد. برای تأیید نهایی، پلاسمید نوترکیب توالی‌یابی و به این ترتیب سازه ژنتیکی pEGFP-ChEgTrp ساخته شد.

نتیجه‌گیری: قطعه ChEgTrp به طور موفقیت‌آمیزی در وکتور pEGFP-N₁ کلون شد و این پلاسمید می‌تواند جهت ساخت DNA واکسن استفاده شود.

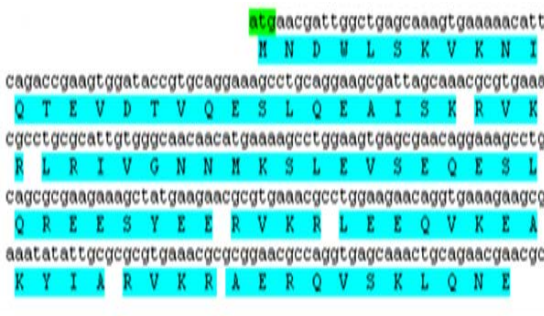
کلیدواژه‌ها: اکینوкокوس، تروپومیوزین، کلونینگ مولکولی، واکسن‌های DNA

* مقدمه

در کمر بند شیوع این بیماری قرار دارد.^(۲) این بیماری موجب پیامدهای اجتماعی و اقتصادی قابل ملاحظه‌ای در انسان و دام می‌شود. در حال حاضر متداول‌ترین راه درمان بیماری، خارج کردن کیست‌ها با عمل جراحی است که با خطر و محدودیت‌هایی همراه است. استفاده از دارو نیز به عنوان یکی از راه‌های تخفیف علایم بالینی و بازدارنده رشد کیست مطرح است.^(۳) واکسیناسیون نیز در دهه‌های

کیست هیداتیک (هیداتیدوزیس) یکی از بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان است که عامل آن انگل اکینوкокوس گرانولوزوس (*Echinococcus granulosus*) از خانواده تنیائیده (*Taeniidae*) است. میزبان اصلی این انگل، سگ و سگ‌سانان و میزبان حد واسط آن انسان و نشخوارکنندگان هستند.^(۱) کیست هیداتیک در مناطق نیمه گرمسیری جهان به وفور دیده می‌شود و کشور ایران

کدون‌های مناسب انتخاب شد. توالی نوکلئوتیدی مورد نظر (مجموع حاصل از اتصال چهار ایتوپ به همراه اتصال دهنده‌ها را ChEgTrp گویند) توسط شرکت Genscript ساخته شد (شکل شماره ۱).

شکل ۱- توالی آمینواسیدی پپتیدهای پیش‌بینی شده آنتی‌ژن ChEgTrp (شامل ۴ زنجیره پپتیدی که به وسیله ۳ اتصال دهنده RVKR به هم متصل شده‌اند)

تکثیر قطعه ChEgTrp به وسیله واکنش PCR انجام شد. پرایمرهای مورد نیاز با استفاده از نرم‌افزار Oligo (نسخه ۵) به گونه‌ای طراحی شدند که حاوی جایگاه برش آنزیم *XhoI* باشند. هر واکنش PCR حاوی موارد زیر بود: ۱۰۰ نانوگرم DNA ساخته شده حاوی ایتوپ‌های خطی، ۱۰ پیکوگرم پرایمر رفت پرایمر برگشت
5'-TGCTCGAGATGAACGATTGGCTGAGCAAAG-3'
5'-TTCTCGAGTTCCGTTCTGCAGTTTGCTC-3'
۰/۲ میلی مولار dNTP (شرکت فرمنتاز)، آنزیم Taq DNA polymerase (شرکت فرمنتاز) ۱ واحد به ازای ۴۰ میکرولیتر واکنش و ۴ میکرولیتر بافر PCR 10X (شرکت فرمنتاز). حجم نهایی هر واکنش به وسیله آب دو بار تقطیر به ۴۰ میکرولیتر رسانده شد و واکنش PCR در ۳۵ چرخه طبق برنامه به شرح زیر انجام شد: مرحله واسرشتگی اولیه (Initial Denaturation) به مدت ۳ دقیقه در دمای ۹۴ درجه سانتی‌گراد، مرحله واسرشتگی به مدت ۱ دقیقه در دمای ۹۵ درجه سانتی‌گراد، مرحله اتصال پرایمرها (Annealing) به مدت ۳۰ ثانیه در دمای ۵۲ درجه سانتی‌گراد، مرحله گسترش (Extension) به

اخیر مورد توجه قرار گرفته و یک راهکار مهم برای توقف چرخه زندگی انگل است.^(۴) در دهه ۱۹۹۰ کاربرد علمی استفاده از آنتی‌ژن‌های مراحل مختلف انگل به خصوص انکوسفر (شکل غیرفعال انگل به صورت تخم دفع شده از میزبان نهایی) و پروتواسکولکس (مرحله لاروی انگل) به صورت واکسیناسیون میزبان واسط تأیید شد. چندین آنتی‌ژن نو ترکیب به عنوان کاندید بالقوه واکسن ارزیابی شده‌اند. این آنتی‌ژن‌ها که از کلون کردن انکوسفر و پروتواسکولکس اکتینوکوکوس گرانولوزوس به دست آمده‌اند عبارتند از: Ag A، Ag B، AgA۳۱، Ag۹۵، Eg۳-۳-۱۴، EgTrp و Eg۲۹.^(۵)

این انگل ده نوع ژنوتیپ متفاوت دارد و سویه‌های G1 و G2 در گوسفند، G3 و G5 در گاو، G4 در اسب، G6 در شتر، G7 در خوک، G8 در آهو، G9 در گراز و G10 در گوزن ایجاد آلودگی می‌کنند.^(۶)

یکی از مهم‌ترین آنتی‌ژن‌هایی که در مرحله جنینی و لاروی بیان می‌شود، EgTrp است. این پروتئین به صورت مارپیچ آلفا سازمان یافته است و در اندام مکنده و ناحیه زیر پوست انگل قرار دارد و می‌تواند به عنوان علامت ثانویه طی رشد و نمو انگل باشد. این آنتی‌ژن که ایمنی قابل توجهی را در سگ‌های واکسینه ایجاد کرده، یکی از آنتی‌ژن‌های کاندید برای مقابله با انگل است.^(۸،۷) این پژوهش با هدف تولید و ساخت سازه ایتوپ پی علیه انگل اکتینوکوکوس گرانولوزوس انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه تجربی در سال ۱۳۹۲ در مؤسسه تحقیقاتی واکسن و سرم‌سازی رازی کرج انجام شد. جهت پیش‌بینی ایتوپ‌های خطی آنتی‌ژن EgTrp از پایگاه اطلاعاتی IEDB استفاده شد. این ایتوپ‌ها شامل ۴ زنجیره پلی‌پپتیدی بودند که به وسیله ۳ اتصال دهنده فورینی (RVKR) به هم متصل شدند. سپس توالی اسید آمینه‌ای پپتیدهای انتخاب شده ترجمه معکوس و

سانتی‌گراد انکوبه شدند. پلاسمید حاوی قطعه مورد نظر (پلاسمید نوترکیب) به باکتری اشرشیاکولای سویه *DH5α* منتقل گردید. برای این منظور ۳۰ میکرولیتر از محلول حاوی پلاسمید نوترکیب به باکتری مستعد شده با کلرید کلسیم اضافه شد. انتقال پلاسمید نوترکیب به باکتری تحت تأثیر شوک حرارتی ۴۲ درجه سانتی‌گراد انجام شد. بعد از انجام شوک حرارتی، باکتری‌ها به محیط LB مایع در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ ساعت منتقل و سپس در محیط LB آگار حاوی کانامایسین در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت کشت داده شدند. کلونی‌های مقاوم به کانامایسین که حاوی وکتور نوترکیب بودند بر روی محیط کشت ظاهر شدند و کلونی‌های مثبت به صورت تک کلونی برداشته و روی محیط جدید LB آگار حاوی کانامایسین کشت داده شدند. در مرحله بعد، PCR با استفاده از پرایمرهای رفت و برگشت قطعه مورد نظر به طور مستقیم بر روی کلونی‌ها انجام و کلونی‌های مثبت حاوی وکتور نوترکیب انتخاب شدند.

برای تعیین توالی نوکلئوتیدهای قطعه ChEgTrp کلون شده در وکتور pEGFP-N₁ وکتورهای نوترکیب مثبت با روش لیز قلیایی تخلیص و توالی‌یابی آن‌ها توسط شرکت کره‌ای ماکرو ژن با روش سنجر با دو پرایمر اختصاصی انجام شد. در این پژوهش فرایند کلونینگ با استفاده از روش‌های Colony PCR، الکتروفورز آگارز ژل و توالی‌یابی بررسی شد.

* یافته‌ها:

اپیتوپ‌های تحریک‌کننده سیستم ایمنی، پیش‌بینی شد و متناسب با توالی نوکلئوتیدی کدکننده این اپیتوپ‌ها، پرایمرهای رفت و برگشت حاوی جایگاه برشی آنزیم *XhoI* به دست آمد. محصول واکنش PCR بانندی با اندازه ۲۷۰ جفت باز بود که به همراه نشان‌گر ۱۰۰ جفت بازی بر روی ژل ۲ درصد آگارز الکتروفورز شد و این یافته دلیل بر صحت انجام واکنش PCR بود (شکل شماره ۲-

مدت ۱۵ ثانیه در دمای ۷۲ درجه سانتی‌گراد و مرحله گسترش نهایی به مدت ۷ دقیقه در دمای ۷۲ درجه سانتی‌گراد. در نهایت جهت تأیید فرایند PCR، ۵ میکرولیتر از محصول در کنار نشان‌گر ۱۰۰ جفت بازی بر روی ژل آگارز ۲ درصد الکتروفورز شد. محصولات حاصل از PCR توسط آنزیم *XhoI* (شرکت فرمنتاز) در میکروتیوپ استریل به حجم ۳۰ میکرولیتر هضم شدند. واکنش هضم شامل ۲۰ میکرولیتر محصولات PCR، ۳ میکرولیتر بافر ۱۰X، ۱ میکرولیتر آنزیم *XhoI* و در نهایت ۶ میکرولیتر آب بود و در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۶ ساعت (overnight) انکوبه گردید. محصولات هضم شده با استفاده از کیت تخلیص محصولات PCR (شرکت فرمنتاز)، تخلیص شدند. وکتور pEGFP-N₁ (تهیه شده از مؤسسه واکسن و سرم‌سازی رازی کرج در سال ۱۳۹۲) با استفاده از روش لیز قلیایی تخلیص^(۹) و توسط آنزیم *XhoI* (شرکت فرمنتاز) در میکروتیوپ استریل به حجم ۳۰ میکرولیتر هضم شد. محلول واکنش هضم شامل موارد زیر بود: ۱۰ میکرولیتر DNA پلاسمیدی، ۳ میکرولیتر بافر ۱۰X، ۱ میکرولیتر آنزیم *XhoI* و ۱۶ میکرولیتر آب که به مدت ۱۶ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه گردید. جهت تأیید صحت هضم، وکتورهای هضم شده در ژل ۱ درصد الکتروفورز شدند. به منظور جلوگیری از اتصال وکتور هضم شده به خودش، مقدار ۱ واحد آنزیم آلکالین فسفاتاز به ازای ۲۰ میکرولیتر واکنش به وکتور هضم شده اضافه و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه شد. قطعه مورد نظر توسط آنزیم T4 DNA Ligase (شرکت فرمنتاز) به وکتور pEGFP-N₁ متصل شد. واکنش اتصال با نسبت مولی ۱ به ۳ (وکتور به محصول PCR) انجام شد و شامل موارد زیر بود: ۸ میکرولیتر محصول PCR، ۱۲ میکرولیتر وکتور هضم شده با آنزیم *XhoI*، ۳ میکرولیتر بافر ۱۰X لایگیشن، ۱ میکرولیتر آنزیم T4 DNA Ligase و ۶ میکرولیتر آب عاری از نوکلئاز. سپس به مدت ۱۶ ساعت در دمای ۲۲ درجه

مثل پیچیدگی مراحل تولید اشاره کرد. همچنین تخلیص و نگهداری آن‌ها مستلزم پرداخت هزینه‌های زیاد و دانش فنی و ابزار اختصاصی است. نکته قابل تأمل دیگر این است که این واکنش‌ها به دلیل عدم انجام واکنش‌های گلیکوزیلاسیون، ساختار طبیعی نخواهند داشت و از آنجا که واکنش ایمنی علیه بخش قندی است، لذا هرگونه اشکال در فرآیند شکل‌پذیری ساختمان فضایی پروتئین در مراحل مختلف تخلیص سبب کاهش ایمنی‌زایی می‌شود.

با پیشرفت زیست فناوری توجه به سمت طراحی واکنش‌های DNA معطوف شده است که نسل سوم واکنش‌ها هستند و نسبت به واکنش‌های نوترکیب مزایای زیر را دارند: عدم ایجاد عفونت، توانایی ایمنی علیه چندین سویه مختلف، ایمنی پایدار و طولانی مدت، سهولت و سرعت در تولید انبوه و مشابه بودن مراحل تولید واکنش‌های مختلف، پایداری در دما، تحریک سیستم ایمنی همورال، سلولی و مخاطی، نیاز به مقدار کم‌تر واکنش و تحریک بیش‌تر پاسخ ایمنی سلولی Th_1 .^(۱۷) بررسی پاسخ ایمنی سلولی و ترشح سایتوکین‌ها در مدل‌های حیوانی مختلف بعد از تزریق واکنش DNA نشان‌دهنده فعالیت پاسخ Th_1 بوده که مشخصه آن ترشح سایتوکین‌های $INF\gamma$ و $IL-2$ است و این همان پاسخ مطلوبیست که در مقابله با انگل نقش بسزایی دارد.^(۱۸)

با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر و محدودیت‌های واکنش نوترکیب و همچنین اهمیت واکنش‌های ژنی در رابطه با پاسخ ایمنی مطلوب علیه انگل مورد نظر، انتظار می‌رود سازه ژنتیکی pEGFP-ChEgTrp به عنوان یک مدل DNA واکنش بتواند پاسخ ایمنی مناسبی در مدل‌های آزمایشگاهی ایجاد کند.

*سپاس‌گزاری:

مطالعه انجام شده بخشی از طرح تحقیقاتی مصوب مؤسسه تحقیقات واکنش و سرم‌سازی رازی کرج است که

پاسخ بیماران تحت درمان با آلبندازول که سایتوکین‌های Th_1 در آن‌ها غالب است نسبت به پاسخ بیماران که سایتوکین‌های Th_2 در آن‌ها غالب است نشان داده است که پاسخ Th_2 در کشتن انگل و از بین بردن بیماری نقش کم‌تری دارد.^(۱۲) تغییر در پاسخ سایتوکین‌ها به سمت الگوی بیان Th_1 در انسان و موش رشد انگل را کاهش می‌دهد؛ از این رو سرکوب کردن آنتی‌ژن‌هایی که در القای پاسخ سلولی Th_2 میزبان نقش دارند و واکنش‌های القاکننده پاسخ وابسته به Th_1 می‌تواند قدم مهمی برای طراحی واکنش در آینده باشد.^(۱۳)

در حال حاضر مطالعه‌های انجام شده در زمینه تولید واکنش علیه *اکینوкокوس گرانولوزوس* براساس پروتئین نوترکیب آنتی‌ژن‌هایی مانند EG۱۰۱، EG۳۱، EG۱۱۹ و EG۹۵ بوده است که با توجه به متنوع بودن سروتیپ‌ها، این واکنش‌ها نتوانسته‌اند علیه همه سروتیپ‌ها ایمنی ایجاد کنند.^(۱۴) آنتی‌ژن مورد استفاده در این پژوهش برای ساخت واکنش، تروپومیوزین بود. پتاوی و همکاران در سال ۲۰۰۸ از پروتئین نوترکیب تروپومیوزین به عنوان واکنش استفاده کردند که حدود ۸۰ درصد در سگ‌ها ایمنی ایجاد کرد و سبب کاهش رشد کرم‌های باقی‌مانده شد.^(۱۵) فریز و همکاران در سال ۲۰۰۵ آنتی‌ژن Trp را در وکتور pQE80L کلون و پروتئین نوترکیب آن را تخلیص کردند و سپس موش‌های نژاد BALB/C را با آن ایمن کردند و دریافتند که سایتوکین‌های $IL-12$ ، $IL-10$ و γ IFN به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد.^(۱۶) یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های این پژوهش با مطالعه‌های انجام شده، پیش‌بینی اپیتوپ‌های تحریک‌کننده لئوسیت نوع T آنتی‌ژن تروپومیوزین و اتصال این اپیتوپ‌ها با استفاده از اتصال دهنده‌های فورینی به هم به منظور ایجاد پاسخ ایمنی قوی‌تر علیه انگل *اکینوкокوس گرانولوزوس* بود. تمامی پژوهش‌هایی که در زمینه آنتی‌ژن تروپومیوزین انجام شده‌اند براساس واکنش‌های نوترکیب بوده‌اند. از محدودیت‌های واکنش‌های نوترکیب می‌توان به مواردی

فناوری این مؤسسه قدردانی می‌شود.

1. Jabbar A, Narankhajid M, Nolan MJ, Jex AR, Campbell BE, Gasser RB. A first insight into the genotypes of *Echinococcus granulosus* from humans in Mongolia. *Mol Cell Probes* 2011 Feb; 25 (1): 49-54.
2. Sharbatkhori M, Mirhendi H, Harandi MF, Rezaeian M, Mohebal M, Eshraghian M, et al. *Echinococcus granulosus* genotypes in livestock of Iran indicating high frequency of G1 genotype in camels. *Exp Parasitol* 2010 Apr; 124 (4): 373-9.
3. Sarvi S, Dalimi A, Ghafarifar F. Molecular Cloning and Expression of EG95 Gene of Iranian Isolates of *Echinococcus granulosus*. *Iran J Parasitol* 2012; 7 (2): 1-7.
4. Esmaelizad M, Ahmadian G, Aghaiypour K, Shamsara M, Paykari H, Tebianian M. Induction of protective T-helper 1 immune responses against *Echinococcus granulosus* in mice by a multi-T-cell epitope antigen based on five proteins. *Mem Inst Oswaldo Cruz* 2013 Jun; 108 (4): 408-13.
5. González G, Spinelli P, Lorenzo C, Hellman U, Nieto A, Willis A, et al. Molecular characterization of P-29, a metacestode-specific component of *Echinococcus granulosus* which is immunologically related to, but distinct from, antigen. *Mol Biochem Parasitol* 2000 Feb 5; 105 (2): 177-84.
6. Siracusano A, Delunardo F, Teggi A, Ortona E. Host-parasite relationship in cystic echinococcosis: an evolving story. *Clin Dev Immunol* 2011; 2012: 639362.
7. Heath DD, Robinson C, Shakes T, Huang Y, Gulnur T, Shi B, et al. Vaccination of bovines against *Echinococcus granulosus*

بدین وسیله از تمامی همکاران محترم بخش زیست
*مراجع:

8. Esteves A, Senorale M, Ehrlich R. A tropomyosin gene is differentially expressed in the larval stage of *Echinococcus granulosus*. *Parasitol Res* 2003 Apr; 89 (6): 501-2.
9. Good NE, Winget GD, Winter W, Connolly TN, Izawa S, Singh RM. Hydrogen ion buffers for biological research. *Biochemistry* 1966 Feb; 5 (2): 467-77.
10. Woollard DJ, Gauci CG, Heath DD, Lightowers MW. Epitope specificities and antibody responses to the EG95 hydatid vaccine. *Parasite Immunol* 1998 Nov; 20 (11): 535-40.
11. Zhang W, Wen H, Li J, Lin R, McManus DP. Immunology and immunodiagnosis of cystic echinococcosis: an update. *Clin Dev Immunol* 2011; 2012: 101895.
12. Mourglia-Ettlin G, Marqués JM, Chabalgoity JA, Dematteis S. Early peritoneal immune response during *Echinococcus granulosus* establishment displays a biphasic behavior. *PLoS Negl Trop Dis* 2011 Aug; 5 (8): e1293.
13. Zhang W, Ross AG, McManus DP. Mechanisms of immunity in hydatid disease: implications for vaccine development. *J Immunol* 2008 Nov 15; 181 (10): 6679-85.
14. Carmena D, Benito A, Eraso E. Antigens for the immunodiagnosis of *Echinococcus granulosus* infection: An update. *Acta Trop* 2006 Apr; 98 (1): 74-86.
15. Petavy AF, Hormaeche C, Lahmar S, Ouhelli H, Chabalgoity A, Marchal T, et al. An oral recombinant vaccine in dogs against *Echinococcus granulosus*, the causative agent of human hydatid disease: a pilot study. *PLoS Negl Trop Dis* 2008 Jan 16; 2 (1): e125.
16. Fraize M, Sarciron M, Azzouz S, Issaadi

- (cystic echinococcosis). *Vaccine* 2012 Apr 26; 30 (20): 3076-81.
- N, Bosquet G, Petavy A. Immunogenicity of two *Echinococcus granulosus* antigens EgA31 and EgTrp in mice. *Parasitol Res* 2005 May; 96 (2): 113-20.
17. Khan KH. DNA vaccines: roles against diseases. *Germs* 2013 Mar 1; 3 (1): 26-35.
18. Tabatabaie F, Mahdavi M, Faezi S, Dalimi A, Sharifi Z, Akhlaghi L, et al. Th1 platform immune responses against *Leishmania major* induced by Thiol-specific antioxidant-based DNA vaccines. *Jundishapur J Microbiology*. 2014 Feb; 7 (2): e8974.